

nal de alarmă care trebuie tras. Raportul a fost elaborat pe parcursul a doi ani, cu organizarea unor reuniuni internaționale în patru locuri diferite pe glob, una dintre ele fiind organizată la Sibiu în momentul în care Sibiu era oraș cultural european. Acest raport a fost prezentat ulterior Comitetului ONU pentru Explorarea Pașnică a Spațiului Extra-atmosferic. În cadrul acestui comitet, eu acționez de mult timp. În numele României și al altor organizații internaționale am început activitatea acolo în 1992. În anul 1999, când a fost prezentat acest raport, deveneam președintele acestui comitet ca reprezentant al României și am insistat în a promova aceste informații și cunoștințe. La nivelul ONU a fost organizat un grup de lucru. Ca urmare a recomandărilor făcute de acest grup de lucru comitetul a aprobat înființarea a două instituții internaționale, una care să determine orbitele asteroizilor periculoși, să-i descopere, în primul rând, să favorizeze rata de descoperire, să genereze informații la nivelul statelor, organizațiilor internaționale, să construiască mai multe telescoape, să extindă observațiile asupra cerului, astfel încât să fie descoperit un număr tot mai mare de astfel de asteroizi, iar acolo unde este cazul și nivelul de pericolizitate este crescut peste anumite limite, să tragă un semnal de alarmă și să informeze atât organizațiile internaționale cât și guvernele interesate. Apoi o altă organizație reunește în principal agențiile spațiale mari care pot să construiască tehnologie care să ajungă în spațiul cosmic și să pună la punct nave cosmice care să ajungă în preajma steroizilor și să încerce prin diferite metode tehnice să le devieze orbita astfel încât aceștia să nu ciocnească Pământul. După crearea acestor instituții și după instituirea Zilei Internaționale a Asteroizilor, pe care, în anul 2016, eu am propus-o în cadrul ONU în numele Asociației Exploratori-

lor Spațiului Cosmic, Adunarea Generală a ONU a aprobat instituirea Zilei Internaționale a Asteroizilor la data de 30 iunie. Astfel, în fiecare an avem o zi de promovare a cunoștințelor științifice, tehnice, a evenimentelor culturale legate de cunoașterea spațiului cosmic și asteroizilor. Sunt evenimente de informare a tineretului, au loc întâlniri cu copii, studenți și cercetători. După ce s-a aprobat acest lucru, anul următor, în 2017, Uniunea Astronomică Internațională a dat numele meu unui asteroid care se numește 10707 Prunariu. Este un eveniment care mi-a pus definitiv numele pe un corp ceresc și acesta va rămâne pentru generații întregi acolo.

Rep: Asteroidul 10707 Prunariu unde este situat?

D.P.: Este situat între planeta Marte și Jupiter. Se învârtă liniștit în jurul Soarelui. Nu este un asteroid periculos. Este un asteroid cu diametrul aproximativ de 6 km și a fost descoperit, poate nu întâmplător a fost ales pentru a-i da numele meu, în anul în care am zburat în Cosmos, în 1981.

Cosmonautul român, părintele ATLAS

Rep: Aveți multe preocupări privind Luna. Ce ne puteți spune despre Lună?

Rep: O altă preocupare importantă a mea, în această perioadă, este cea legată de lună. În ce sens? România nu construiește neapărat sateliți, nave cosmice care să ajungă pe lună, dar construiește echipamente. Sunt diferite instituții tehnologice de cercetare care participă la efortul internațional de explorare a lunii. Dar problema importantă nu este neapărat România. Problema importantă este că pe lună zboară deja foarte multe nave cosmice a diferitelor entități guvernamentale și private. NASA de exemplu a semnat contracte de colaborare cu paisprezece firme private care să ofere servicii pe lună pentru programul ame-

rican Artemis. De asemenea, China construiește o stație lunară internațională de cercetare împreună cu mai multe națiuni, așa cum și americanii au deja 54 de state care au semnat niște acorduri de colaborare cu ei, așa numitele acorduri Artemis pentru viitoarea explorare lunară. În acest context am constatat că lipsește un organism internațional în cadrul căruia să se facă schimb de informații și consultări între toate entitățile care participă la programul lunar. Nexistând un

organism, la începutul anului trecut, se aflau pe orbită circumlunară trei aparate cosmice, unul sud-coreean, unul american, unul indian, și două dintre ele erau aproape gata să se ciocnească pentru că nu a existat o corelare între entitățile care le-au lansat. Au fost declarate 41 de alerte roșii (apropieri periculoase). Una din națiuni a luat deci

acțiune și a început să manevreze și să evite coliziunile, dar astfel de lucruri se pot întâmpla în spațiul circumlunar și lunar dacă nu există un organism care să li aducă pe toți la masa discuțiilor. Ocupându-mă de mult timp de aceste probleme și înțelegând cum funcționează Organizația Națiunilor Unite, am previzionat faptul că este nevoie să acționezi pentru a genera un astfel de organism. La ONU acționezi în numele unui stat sau al unei organizații internaționale, iar

Asteroidul 10707 Prunariu a fost descoperit în 1981, pe 24 octombrie. Cu un diametru de 6,0 km, acest asteroid face o rotație în jurul Soarelui în 1.385 de zile. Asteroidul poate ajunge la o distanță minimă de Pământ de 0,87 U.A.

național pentru activități lunare, care să constituie o bază pentru colaborări mai largi pentru discuții mai largi decât simplul schimb de informații și consultări, iar acest lucru a fost aprobat în luna iunie 2024. Sunt considerat părintele acestei echipe de acțiune care a intrat în funcțiune, prescurtat se numește ATLAS de la denumirea în limba engleză Action Team on Lunar Activities Consultation. Mă bucur că acest organism există, va începe să funcționeze și va detensiona într-un fel reacțiile diferitelor state privind colaborarea în domeniul lunii.

Visul lui Elon Musk, un milion de oameni pe Marte

Rep: Întrebat fiind, într-o emisiune tv, dacă ați mai zburat în Cosmos, ați spus „da”, și ați amintit de navele lui Elon Musk. Cât sunt de performante navele lui?

D.P.: Sunt foarte performante. Firma lui SpaceX este o firmă extrem de performantă, creată cu viziune. Este o firmă care aplică tehnologii foarte înalte, o firmă foarte eficientă care are un proces de concepere, realizare și de zbor al navelor cosmice mult optimizat față de progra-

mele guvernamentale de până acum. Elon Musk devine cel mai important lansator de nave cosmice în regim comercial. Acoperă acum aproape 80 % din piața internațională cu navele lui, pentru că zborurile cu navele lui sunt ieftine, mai ieftine decât alte națiuni care lansează sateliți în spațiul cosmic, prin faptul că el a conceput rachetele recuperabile. Fiind recuperabile, prețul de cost scade cu fiecare zbor în parte și este normal că sunt și foarte eficiente. Dar în același timp, Elon Musk are viziunea de a crea o colonie umană pe Marte. El a previzionat că până prin 2100 va avea o colonie de un milion de oameni pe Marte, iar aceia vor trebui să zboare cu niște nave cosmice gigant, care acum sunt în fază de testare, Starship se numesc, și pot transporta, într-o primă fază, un echipaj de zece oameni pe Lună și pe Marte. Sunt realimentabile cu combustibil pe orbită de către o altă navă similară și pot pleca cu rezervoarele pline spre alte planete. Cu aceste nave, Elon Musk speră să trimită lunar echipaje mai numeroase spre Lună, spre Marte, și să creeze colonii umane acolo.

Rep: Care state dețin cea mai avansată tehnologie privind flota de zbor în spațiu?

D.P.: Indiscutabil, Statele Unite ale Americii investesc cel mai mult în spațiul cosmic. Bugetul NASA, de 25 de miliarde de dolari anual, este mai mare decât bugetul însumat al Europei, al Japoniei, al Chinei și fostei URSS, a Federației Ruse. Și acestea amintite investesc, mai ales China investește acum foarte mult în spațiul cosmic. Practic China a devenit a doua putere cosmică mondială, a depășit de mult Federația Rusă. Dar, în același timp, Uniunea Europeană se dezvoltă prin Agenția Spațială Europeană, Japonia, America Latină, are și ea state care promovează spațiul cosmic, Coreea de Sud, și sunt și alte națiuni care dezvoltă activități cosmice.

Interviu realizat Tia SÎRCA

publicitate

În atenția cetățenilor din comuna Palatca

Unitatea administrativ-teritorială Palatca, Județul Cluj, anunță publicarea documentelor tehnice ale cadastrului pentru sectoarele cadastrale: **76** – care cuprinde terenurile și imobilele dintre strazile Chisagau și Valea lui Craciun; **93** – care cuprinde terenurile și imobilele dintre strazile Drumul Bistritei, Valea lui Craciun și Dupa Gradini; **88** – care cuprinde terenurile și imobilele dintre strazile Beriste și Izvoarele; **89** – care cuprinde cimitirul si Biserica Ortodoxa Palatca; **104** – care cuprinde terenurile si imobilele dintre strazile Drumul Bistritei, Molina, Molna 2, si Drumul Nou; **105** – care cuprinde terenurile si imobilele dintre strazile Izvoarele, Drumul Bistritei si Biserica Ortodoxa; **109** – care cuprinde terenurile si imobilele dintre strazile Drumul Bistritei si Molina;

110 – care cuprinde terenurile si imobilele dintre strazile Sub Padure, Molna 1 si Molna, începând cu data de 2.06.2025, pe o perioadă de 60 de zile, la sediul Primăriei comunei Palatca, județul Cluj, conf. art. 14 alin. (1) din Legea cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996, republicată, cu modificările ulterioare.

Cererile de rectificare a documentelor tehnice vor fi depuse la sediul primăriei comunei Palatca din localitatea Palatca, str. Drumul Bistritei nr. 57, jud. Cluj și pe site-ul Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară. http://www.ancpi.ro/pnccf_docs/?dir=Cluj/Palatca

Pentru informații suplimentare se va contacta: d-na Stoleru Adeluta secretar general UAT Palatca sau d-l Gorgan Mircea viceprimarul comunei Palatca, telefon: 0264/276440.

Dr. Ioana Pop
balneum
CENTRU DE RECUPERARE MEDICALĂ
Servicii de recuperare medicală și balneologie
consultanță medicală, kinetoterapie, fizioterapie, masaj, laserterapie, drenaj limfatic, ultrasunet, **crioterapie**,
Consultanță recuperare medicală
• Dr. Ioana Pop, medic specialist recuperare medicală
• Dr. Darius Marcu, medic specialist recuperare medicală
Consultanță neurologice:
• Dr. Oana Vanja, medic specialist neurolog
Programări la tel. 0721 000559/ 0364 154331
str. Dobrotăuților, nr. 13 ofițer @ balneum.ro

Pentru a vă asigura în continuare un abonament la ziarul **facția**
Vă puteți adresa la:
• S.C. DONATH MEDIA S.R.L. - tel. 0741-627.075
• Factorul poștal și Oficiul Poștal de care aparțineți
• Serviciul Difuzare "Facția": str. Clinicilor nr. 33.

Citiți zilnic

facția
ziarul
Citiți zilnic